

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 13. Exempla facta restitutionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

omnes, si vel penitus à Confessione abstinent, vel hæc talia, in Confessione tacent; vel iniuste accepta restituere iussi non restituunt; vel Confessarium quærunt, à quo dissimulanter prætereantur; an non Sacramento divinissimo sacrilegè abutuntur? an non digni sunt, qui cum Nobili, & (si talem quoque habent Confessarium) etiam cum Confessario, in Tartarum abripiantur? Taceo detractores, qui vel non agnoscunt, se ad ablatum honorem restituendum obligatos; vel non confitentur hoc piaculum, vel ad restitutionem faciendam admoniti, non parent; quia à dæmonio vel *muto*, vel *surdo* possidentur, Luc. II.

Certè si scirent mortales, quantos Orco triumphos pariat inordinata habendi voluntas, ultro omnia restituerent, quæ titulis iniustis scirent se interuertisse. Eduardus III. Angliæ rex magnis tributis populum gravabat; seque, gemente populo, collectis pecuniarum aceruis, solebat eximiè oblectare. Quodam igitur tempore, vt ei iucundum facerent spectaculum, collectores & accipitres pecuniarum ingentem auri argentiq̃ue vim, comportatam vndique, ante oculos illi exposuerunt. Ad quam cum voluptate intuen-

dam

XIII.
Polydo
lib. 8 hist.
Anglic.
EXEMPLA
FACTAE
RESTITU-
TIONIS.

dam inuitatus,, vidit quidem thesaurum, sed simul etiam aspexit, circa eum, Acheronticæ monstrositatis cacodæmonem, cum magno tripudio, ludentem & saltitantem. Quo viso, illico horrorem concepit iniquæ pecuniæ retinendæ. Iussit igitur extemplo eam è conspectu suo amoueri, atque viritim illis reddi, à quibus fuerat extorta; fatius esse existimans animam, quàm pecuniam perdere, Zachaum non modò in auaritia, sed etiam in pœnitentia imitatus. Quid, diuites, facitis? cur non, sicut ingeniosi estis ad pecuniam, ita & solliciti estis, ad pœnitentiam faciendam? Vobis lachrymantibus, Angeli gaudebunt, diaboli flebunt; qui, si viderint vestros hamatos vngues, piceatas manus, tenaces oculos & alienam in arca monetam, lætos agitant triumphos. Quid enim supplicij non impendet illis, qui egentibus non solum nihil largiuntur, sed etiam auferunt sua; si illis pœna est præparata, qui vel de sua substantia inopiam patientibus non succurrunt? B. Albertus Besutiana familia oriundus, prima ætate vsuris deditissimus, totus in eo erat, vt alijs sua eriperet, nihil daret. Hic aliquando, in lacu Verbano nauigans, infesto Aquilone fluctus excitante, de
vita

Ferrat. 3.
Sept.

vita est periclitatus. Cur id fieret, non diu illi fuit cogitandum. Nam vnà & sibi pereundum esse vidit, & diuitias iniuste congeſtas amittendas. Quamuis igitur animus illi ad opes erat vehementer alligatus, tamen illas censuit libentiùs esse proijciendas, quàm vitam. Voto itaque se obſtrinxit, se, si viuus & incolumis ex hoc discrimine euaderet, omnia seridò emendaturum. Euasit, domum redijt, bona sua pauperibus distribuit, vxoriq̃e persuasit, vt in monasterium ingrederetur: ipse in montem inaccessum se reptando contulit; vbi diu, dimisso per funem corbe, à transeuntibus, postea ab ipsis Angelis passus est; donec An. Christi 1369. tertio Septembris die, sanctè moreretur, ac miraculis ostenderet, longè vtiliùs pecunias in egenos spargi, quàm, domi in arcis, coaceruari; quæ frequenter in perniciem ipsius domini conseruantur. Quia, vt D. Ambrosius monet. *Non maioris est criminis, habenti tollere, quàm cum possis & habes, indigentibus denegare. Esurientiùs panis est, quem tu detines: nudorum indumentum, quod tu includis: miserorum redemptio & absolutio pecunia, quàm tu in terra fodis. Tanto-
rum scias te inuadere bona, quantis posses prestare, & nolis. Non sunt bona hominis, que se-*
cum

cum ferre non potest. Sola misericordia comes est defunctorum. Quin idem ferè dixit Poeta, cuius hæc sunt:

Horat.
lib. 2. Sa-
tyr. 2.

Cur eget indignus quisquam, te diuite?
quare

Templa ruunt antiqua Deum? cur, im-
probe charæ

Non quidquam patria tanto emetiris acer-
uo?

XIV.
REMEDIA
CONTRA
INIUSTA-
TA LV-
CRA,

Plal. 88.
31.

S. Chryf.
hom. 51.

Esurientibus in Ecclesia fratribus non subue-
nire, ait S. Cyprianus, habere argentum largi-
ter velle, fundos insidiosis fraudibus rapere, usu-
ris multiplicantibus fœnus augere: quid non per-
peti tales pro peccatis eiusmodi meremur? cum-
iam pridem præmonuerit, ac dixerit censura di-
uina: si dereliquerint legem meam, & in iudicijs
meis non ambulauerint: si iustificationes meas
profanauerint, & præcepta mea non obseruaue-
rint, visitabo in virga facinora eorum, & in fla-
gellis delicta eorum. Hæc qui fugere volunt,
fugiant auaritiam, adeant Confessarium,
confiteantur, restituant per vim aut fraudem
ablata, vtantur pecunijs, non ad vsuram, sed
ad cœlestem coronam emendam. Ea de causa
pecunijs abundas, ait S. Chrystomus, vt pau-
pertate homines liberes, non vt in paupertatem in-
trudas, & verò simulatione solacioris maioris
facis